

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від
_____ 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

**«Теорія і методика викладання фахових педагогічних
дисциплін»**

Підготовки магістра

Спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньої програми (спеціалізації) Початкова освіта

Програма навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» підготовки магістра, галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 013 «Початкова освіта», за освітньої програмою «Початкова освіта»

Розробник: Пріма Р.М., доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Лякішева А.В., доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 2 від 14.09. 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (Смолюк І.О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічного
протокол № 1 від 19.09. 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Антонюк В.З.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 013 Початкова освіта Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 26 год.
ІНДЗ: <u>є</u>		Практичні (семінарські) 24 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 013 Початкова освіта Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 112 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програма навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра, галузі знань 01 «Освіта»,

спеціальності 013 «Початкова освіта». Предметом вивчення навчальної дисципліни є актуалізація нових підходів до підготовки педагогічних кадрів для вищої школи, спрямованих формування у майбутніх викладачів загальної й педагогічної культури, світогляду, спеціальних знань та вмінь, достатніх для виконання професійних обов'язків.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс пов'язаний з філософією і методологією, аксіологією педагогічної освіти, загальною педагогікою, історією педагогіки, теорією і методологією науково-педагогічних досліджень, дидактикою, педагогічною майстерністю, теорією і технологією вивчення у ВНЗ окремих галузей, новими технологіями навчання у ВНЗ, технологією інтерактивного навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» є забезпечення засвоєння магістрантами теоретичних основ методики викладання педагогіки у ВНЗ, розвиток у майбутніх фахівців критичного педагогічного мислення, виховання професійно значущих рис особистості. Завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін» є:

- сформувати знання ключових понять методології та методики викладання педагогіки;
- ознайомити майбутніх фахівців із теоретичним матеріалом з педагогіки; загальними питаннями теорії педагогічної діяльності;
- вивчити і практично використовувати організаційні форми і методи викладання педагогіки;
- ознайомити із специфікою організації науково-дослідної роботи з педагогіки;
- сформувати знання про закономірності і принципи викладання педагогіки;
- ознайомити магістрів з технологією організації позанавчальної роботи з педагогіки та виховної роботи у ВНЗ.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання магістранти будуть компетентними у таких питаннях:

- оволодіння теоретичним матеріалом із педагогіки, теорії педагогічної діяльності на рівні готовності до його викладання у ВНЗ;
- сучасних педагогічних ідей, технологій, форм і методів навчання, оволодіння педагогічними знаннями і навичками;
- змісту курсу педагогіки у вищих навчальних закладах, навчальних планів, програм, навчальних посібників;
- сучасних методик проведення науково-педагогічних досліджень;
- професійної мови фахової галузі знань, аргументованого обґрунтування положень педагогіки як науки;
- аналізу наукової і методичної літератури;

- критичного оцінювання педагогічних концепцій, побудови нових;
- використання сучасних методів пошуку, обробки і використання інформації, інтерпретації і адаптації інформації для адресата;
- планування, організації і реалізації пізнавальних, розвивальних та виховних аспектів педагогічної діяльності в школі, ВНЗ; компонування змістового навантаження окремих занять із педагогіки;
- використання ефективних форм і методів викладання в процесі вивчення педагогіки, інноваційних технологій; різних форм організації навчання учнів, активізації їхньої пізнавальної діяльності;
- планування і проведення методичної роботи; організації самостійної та навчально-пошукової діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 3 (денна форма навчання), таблиці 4 (заочна форма навчання).

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Сам. роб.	Конс
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії та методики викладання фахових педагогічних дисциплін					
Тема 1. Предмет і завдання викладання курсу курсу «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін»		2	2	8	
Тема 2. Стандартизація підготовки фахівців у ВНЗ		2	2	8	
Тема 3. Зміст освіти у вищому навчальному закладі		2	2	8	
Разом за модулем 1	38	6	6	24	2
Змістовий модуль 2. Технологія викладання фахових педагогічних дисциплін у вищій школі					
Тема 4. Зміст навчання у вищій школі		2	2	10	
Тема 5. Закони, закономірності і принципи викладання педагогіки		2	2	10	
Тема 6. Провідні форми й типи		6	6	10	2

навчання у ВНЗ. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі					
Тема 7. Контроль і оцінювання знань, умінь і навичок студентів		2	2	9	2
Тема 8. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів		4	2	9	2
Тема 9. Науково-дослідна діяльність студентів магістратури Організація виховної роботи у ВНЗ		4	4	18	2
Разом за модулем 2	112	20	18	66	8
Всього годин:	150	26	24	90	10

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Сам. роб.	Конс
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії та методики викладання фахових педагогічних дисциплін					
Тема 1. Предмет і завдання викладання курсу курсу «Теорія і методика викладання фахових педагогічних дисциплін»		2		10	
Тема 2. Стандартизація підготовки фахівців у ВНЗ			2	10	2
Тема 3. Зміст освіти у вищому навчальному закладі				12	2
Разом за модулем 1	40	2	2	32	4
Змістовий модуль 2. Технологія викладання фахових педагогічних дисциплін у вищій школі					
Тема 4. Зміст навчання у вищій школі				12	2

Тема 5. Закони, закономірності і принципи викладання педагогіки				12	2
Тема 6. Провідні форми й типи навчання у ВНЗ. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі		4	2	12	2
Тема 7. Контроль і оцінювання знань, умінь і навичок студентів		2	2	12	2
Тема 8. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів		2	2	12	2
Тема 9. Науково-дослідна діяльність студентів магістратури Організація виховної роботи у ВНЗ			2	20	4
Разом за модулем 2	110	8	8	80	14
Всього годин:	150	10	10	112	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Кожному студенту необхідно самостійно виконати індивідуально-дослідне завдання, що складається з

1) **написання реферату** за індивідуально обраною темою. Реферат передбачає виклад матеріалу із запропонованої теми в обсязі 15 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, висновки, використана література.

Тематика індивідуально-дослідних завдань

- «Ефективні види самостійної творчої роботи студентів з педагогіки»;
- «Система організації навчання в освітніх педагогічних закладах майбутнього»;
- «Прийоми активізації пізнавальної активності студентів при вивченні педагогічних дисциплін»;
- «Підготовка викладача педагогіки до науково-пошукової діяльності»;

- «Специфіка викладання педагогіки в освітньо-виховних закладах II-III рівнів акредитації»;
- «Види лекцій з педагогіки у ВНЗ»;
- «Порівняльна характеристика традиційного і модульного навчання»;
- «Методика написання реферату з педагогіки»;
- «Методика написання курсової роботи з педагогіки»;
- «Педагогічні основи формування професійного інтересу у студентів факультету педагогічної освіти»;
- «Порівняльна характеристика системи педагогічної освіти західноєвропейських країн»;
- «Реалізація комплексної програми „Вчитель в Україні»»;
- «Наукова організація навчального процесу в педагогічному коледжі, педінституті»;
- «Професійно-педагогічні вимоги до особистості куратора академічної групи»;
- «Сутність і напрями інтерактивних технологій навчання у ВНЗ».

2) підготовки портфоліо з методики викладання фахових педагогічних дисциплін, що передбачає такі змістові компоненти:

- ✓ зміст (перелік матеріалів, розміщених у портфоліо із зазначенням сторінок);
- ✓ анотація робочої навчальної програми з обраної дисципліни;
- ✓ аналіз сучасного підручника чи посібника з обраних дисциплін (за всіма критеріями і вимогами);
- ✓ план-конспект лекції, семінарського (практичного) заняття;
- ✓ завдання для педагогічного диктанту за обраною темою лекційного чи практичного заняття (вказати мету диктанту, його місце у структурі заняття);
- ✓ 5 тестових завдань різних типів за обраною темою лекційного чи практичного заняття (вказати місце тестового контролю у структурі заняття);
- ✓ запис проблемної ситуації для лекційного заняття (за одним із способів створення проблемної ситуації);
- ✓ сценарій гри (ділової, рольової чи імітаційної), диспуту, тренінгу за обраною темою;
- ✓ кросворд для перевірки знань за обраною темою лекційного чи практичного (семінарського) заняття (вказати його місце у структурі заняття);
- ✓ психолого-педагогічна пам'ятка для студентів щодо складання заліково-екзаменаційної сесії.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 5

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загаль на кільк. балів			
Модуль 1						Модуль 2					Модуль 3				
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2									ІНДЗ	МКР № 1	МКР № 2	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9		30	30	
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	7			

Критерії оцінювання

90-100 балів («відмінно»). Глибоке оволодіння вузловими питаннями по темах. Системне, усвідомлене використання даної інформації. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків між окремими змістовими блоками. Вільна орієнтація і використання необхідного категорійно-понятійного апарату при розкритті проблеми. Мова чітка і логічна. Здатність до аналітико-узагальнюючого викладу питання, вміння формулювати висновки і пропозиції по суті проблеми.

82-89; 75-81 балів («добре»). В цілому цілісне, усвідомлене оволодіння матеріалом, віднесенням до даного питання. В окремих випадках рівень засвоєння інформації недостатній. Аргументація при відповідях на питання, логічність і взаємозв'язок у викладі матеріалу дещо занижені. Відчуває труднощі при відповідях на питання, у формулюванні узагальнень і висновків.

67-74; 60-66 балів («задовільно»). Фрагментарне, несистемне відтворення інформації. Наводить лише окремі складові питання, без необхідного усвідомлення і взаємозв'язку.

1-59 балів («незадовільно»). Необхідним категорійно-понятійним апаратом магістрант не володіє. Робить безуспішні спроби висвітлення питання на репродуктивному, механічному рівні. Не розуміє змісту питання, відповідає не по суті.

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти. Історія. Теорія : підруч. [для студ., аспір., викл. вищ. навч. закл.] / Анатолій Миколайович Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 558 с.
2. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2001. – № 1.
3. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. [для викл., аспір., студ. магістратури] / Любов Вікторівна Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
4. Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – Бердянськ : Видавництво Ткачук О. В., 2009. – 197 с.
5. Барбашова І. А. Дидактика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – Бердянськ : Видавництво Ткачук О. В., 2009. – 232 с.
6. Баханов К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі : [монографія] / Костянтин Олексійович Баханов. – Запоріжжя : Просвіта, 2004. – 328 с.
7. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии : [монографія] / Владимир Павлович Беспалько. – М. : Педагогика. – 1989. – 192 с.

8. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – 280 с.
9. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. – Кн. 2 : Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
10. Болубаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти : навч. посіб. [для слух. закл. підвищ. кваліф. сист. вищ. освіти] / Ярослав Якович Болубаш – К : КОМПАС, 1997. – 64 с.
11. Бондар В. І. Дидактика : підруч. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Іванович Бондар. – К. : Либідь, 2005. – 264 с.
12. Вища освіта : Болонський процес : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Дмитриченко М. Ф., Хорошун Б. І., Язвінська О. М., Данчук В. Д.]. – К. : Знання України, 2006. – 440 с.
13. Вища освіта і Болонський процес : навч. посіб. / [Степко М. Ф., Болубаш Я. Я., Шинкарук В. Д. та ін]; за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
14. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. пос. [для студентів магістратури] / Світлана Сергіївна Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
15. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [2-е вид., перероб., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
16. Галузинський В. М. Педагогіка : теорія та історія : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. – К. : Вища школа, 1995. – 237 с.
17. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / Семен Устимович Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 375 с.
18. Грицюк Л.К. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін : Навч. посіб. [для студентів] / [Л.К.Грицюк, А.В.Лякішева]. – Луцьк : РВ В ВНУ, 2010. – 328 с.
19. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ілона Миколаївна Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
20. Енциклопедія освіти / [Бех І. Д., Бібік Н. М., Биков В. Ю. та ін.]; гол. ред. В. Г. Кремень. – К : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
21. Загвязинский В. И. Теория обучения : современная интерпретация : учеб. пособ. [для студ. высш. пед. учеб. зав.] / Владимир Ильич Загвязинский. – М. : Академия, 2008. – 188 с.
22. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. – [2-ге вид.]. – К. : Освіта України, 2008. – 528 с.
23. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України / Михайло Захарович Згуровський. – К. : НТУУ «КПІ», 2006. – 544 с.

24. Кіт Г. Українська народна педагогіка. Курс лекцій : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Г. Кіт, Г. Тарасенко. – Вінниця : Едельвейс і К, 2008. – 302 с.
25. Кларин М. В. Технология обучения: идеал и реальность / Михаил Владимирович Кларин. – Рига: Эксперимент, 1999. – 180 с.
26. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / [Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І. та ін.]; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К. І. С., 2004. – 112 с.
27. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / Василь Григорович Кремень. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
28. Крижко В. В. Аксиологічний потенціал державного управління освітою: навч. посіб. / В. В. Крижко, І. О. Мамаєва. – К.: Освіта, 2005. – 224 с.
29. Крижко В. В. Антологія аксіологічної парадигми освіти: навч. посіб. / Василь Васильович Крижко – К.: Освіта, 2005. – 440 с.
30. Крижко В. В. Методична робота в школі / Крижко В. В., Житник Б. О., Павлютенков Є. М. – Х. : Основа, 2008 – 192 с.
31. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. пос. / Анатолій Іванович Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
32. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: підруч. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2005. – 418 с.
33. Кукушин В. С. Дидактика (теория образования) : учеб. пособ. [для студ. пед. вузов] / Вадим Сергеевич Кукушин. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2010. – 368 с.
34. Лозова В. І. Стратегічні питання сучасної дидактики / В. І. Лозова // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 11–16.
35. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Х. : ОВС, 2002 – 400 с.
36. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності) : навч. посіб. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / Дмитро Степанович Мазоха. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
37. Мазоха Д. С. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
38. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Петрівна Максимюк. – К. : Кондор, 2009. – 670 с.
39. Мартиненко С. М. Загальна педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / С. М. Мартиненко, Л. Л. Хоружа. – К. : МАУП, 2002. – 176 с.
40. Малафіїк І. В. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Малафіїк. – К. : Кондор, 2009. – 398 с.
41. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі / С. У. Гончаренко та ін. – К.: Вища школа, 2003.

42. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Кондор, 2007. – 656 с.
43. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / [Булах І., Гриневич Л., Іванюк І. та ін.]; за заг. ред. О. І. Локшиної. – К. : К. І. С, 2004. – 128 с.
44. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. – К. : Просвіта; Книга Пам'яті України, 2000. – 368 с.
45. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / [Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О. М. та ін.]; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
46. Онишків З. М. Основи школознавства: навч. посіб. [для студ. пед. вузів] / Зіновій Михайлович Онишків. – [3-тє вид., доп. і перероб.]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 176 с.
47. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Степан Сергійович Пальчевський. – К. : Каравела, 2007. – 576 с.
48. Педагогіка : учеб. пособ. [для студ. пед. вузов и пед. колледжей] / [Журавлев В. И., Пидкасистый П. И., Портнов М. Л. и др.]; под ред. П. И. Пидкасистого. – [2-е изд.]. – М.: Российское педагогическое агентство, 1996. – 603 с.
49. Педагогіка: учеб. пособ. [для студ. пед. ин-тов] / [Бабанский Ю. К., Сластенин В. А., Сорокин Н. А. и др.]; под ред. Ю. К. Бабанского. – [2-е изд., доп. и перераб.] – М.: Просвещение, 1988. – 479 с.
50. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / [Кондрашова Л. В., Пермяков О. А., Зеленкова Н. І., Лаврешина Г. Ю.]. – К.: Знання, 2006. – 252 с.
51. Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. – К.: Педагогічна думка, 2001. – 514 с.
52. Пехота О. М. Особистісно-орієнтоване навчання : підготовка вчителя / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – Миколаїв : Іліон, 2006. – 271 с.
53. Пікельна В. С. Управління школою : [у 2 ч.] / Валерія Семенівна Пекельна. – Х: Основа, 2004. – Ч. 1. – 2004. – 112 с.
54. Пікельна В. С. Управління школою: [у 2 ч.] / Валерія Семенівна Пекельна. – Х. : Основа, 2004. – Ч. 2. – 2004. – 112 с.
55. Подласый И. П. Педагогіка : Новый курс : учеб. [для студ. высш. учеб. зав.] : в 2 кн. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения / Иван Павлович Подласый. – М.: ВЛАДОС, 2002. – 576 с.
56. Практикум з педагогіки : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [за заг. ред. О. А. Дубасенюк]. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.
57. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології: навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Х.: Колегіум, 2005. – 224 с.

58. Пульбере А. И. Мониторинг качества образования: теоретические основы и технологии : [монография] / Александр Иванович Пульбере. – Бендеры : ТНИ, 2004. – 312 с.
59. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової школи : посіб. [для вчителів і методистів поч. навч.] / Олександра Яківна Савченко. – [2-е вид., доп., перероб.]. – К. : Богданова А. М., 2009. – 226 с.
60. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підруч. [для студ. пед. фак.] / Олександра Яківна Савченко. – К.: Генеза, 2002. – 368 с.
61. Савченко О. Я. Зміст шкільної освіти на рубежі століть / О. Я. Савченко // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 2–6.
62. Савченко О. Концепція розроблення нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти / О. Савченко // Початкова школа. – 2010. – № 4. – С. 1–5.
63. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособ. [для пед. вузов и ин-тов повышения квалификации] / Герман Константинович Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с.
64. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2-х т. / Герман Константинович Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – Т. 1. – 2006. – 816 с.; Т. 2. – 2006. – 816 с.
65. Сериков В. В. Личностно-развивающее образование : мифы и реальность / В. В. Сериков // Педагогика. – 2007. – № 10. – С. 3–12.
66. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб. [для магістр. вищ. навч. закл.] / Зінаїда Іванівна Слєпкань – К. : Вища шк., 2005. – 239 с.
67. Соловей М. І. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. – К: Ленвіт, 2008. – 377 с.
68. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка: навч.-метод. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / Мирослав Гнатович Стельмахович. – К.: ІЗМН, 1997. – 232 с.
69. Сущенко Т. І. Позашкільна педагогіка : навч. посіб. / Тетяна Іванівна Сущенко. – К. : ІСДО, 1996. – 144 с.
70. Успенский В. Б. Введение в психолого-педагогическую деятельность : учеб. пособ. [для студ. высш. учеб. зав.] / В. Б. Успенский, А. П. Чернявская – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 173 с.
71. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології / К. Д. Ушинський // Вибрані педагогічні твори : в 2 т. – К. : Рад. школа, 1983. – Т. 1. – 1983. – С. 192 – 221.
72. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. закл. осв.] / Михайло Миколайович Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.
73. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Михайло Миколайович Фіцула. – [2-ге вид., випр., доп.]. – К.: Академвидав, 2007. – 560 с.

74. Харламов И. Ф. Педагогика: учеб. пособ. [для студ. вузов] / Иван Федорович Харламов. – [4-е изд., перераб. и доп.] – М.: Гардарики, 2004. – 520 с.
75. Хуторской А. В. Дидактическая эвристика: Теория и технология креативного обучения: [монография] / Андрей Викторович Хуторской. – М.: Изд-во МГУ, 2003. – 416 с.
76. Хуторской А. В. Современная дидактика: учеб. пособ. [для студ. высш. учеб. зав.] / Андрей Викторович Хуторской. – М.: Высшая школа, 2007. – 639 с.
77. Чайка В. Основи дидактики : Тексти лекцій і завдання для самоконтролю: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Чайка. – Тернопіль: Астон, 2002. – 244 с.
78. Чайка В. Педагогіка (тестові завдання) : навч. посіб. [для студ. вищ. пед. закл. освіти] / Володимир Чайка. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. – 168 с.
79. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Василь Васильович Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.
80. Якса Н. В. Основи педагогічних знань: навч. посіб. [для студ. і викл. вищ. навч. закл.] / Наталія Володимирівна Якса. – К.: Знання, 2007. – 358 с.
81. Якиманская И. С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / Ираида Сергеевна Якиманская. – [2-е изд.]. – М. : Сентябрь, 2000. – 111 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Педагогіка як наука й підгрунття професійної підготовки педагога, її становлення.

2. Предмет, категорії педагогіки вищої школи.
3. Освітньо-кваліфікаційні і освітньо-наукові рівні вищої освіти.
4. Навчальна дисципліна як відображення науки. Педагогіка як навчальний предмет, його функції, вимоги до змісту і структури.
5. Методика викладання педагогічних дисциплін, її завдання та функції.
6. Характеристика основних типів ВНЗ України.
7. Стандарти вищої освіти. Система стандартів вищої освіти України.
8. Особливості викладання педагогічних дисциплін у ВНЗ.
9. Характеристика складових частин державного і галузевого стандартів вищої освіти України.
10. Освітньо-професійна програма підготовки вчителя початкової школи.
11. Освітньо-кваліфікаційна характеристика фахівця початкової освіти.
12. Організаційно-правове забезпечення вищої освіти.
13. Зміст професійної освіти. Провідні чинники впливу на його формування.
14. Зміст курсу педагогіки у ВНЗ.
15. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи.
16. Сутність, складові та зміст педагогічної культури викладача ВНЗ.

17. Педагогічна техніка, особливості її прояву в діяльності викладача вищої школи.
18. Характеристика навчальних планів ВНЗ.
19. Навчальні програми з педагогіки, їх характеристика.
20. Викладач ВНЗ як організатор навчально-виховного процесу.
21. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи.
22. Сутність і методологічні засади навчання.
23. Рушійні сили, логіка навчального процесу.
24. Компоненти змісту навчання.
25. Закони навчання, їх сутність.
26. Загальні закономірності навчально-виховного процесу.
27. Визначення принципів навчання.
28. Принципи навчання у вищій школі.
29. Сутність поняття «форма навчання», рівні її прояву та теоретичного подання. Основні форми навчання у ВНЗ.
30. Система організації навчання у ВНЗ.
31. Типи навчання: репродуктивне, проблемне, програмоване, інтерактивне, контекстне, професійно-цільове. Напрями пошуку нових типів навчання.
32. Основні форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів у ВНЗ, їх характеристика та умови використання у процесі викладання педагогічних дисциплін.
33. Форми викладу навчального матеріалу у вищій школі. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання. Методи навчання у вищій школі.
34. Сучасні технології навчання.
35. Академічна лекція в системі професійної підготовки студентів, технологія і техніка її підготовки.
36. Дидактичні, психолого-педагогічні та методичні вимоги до проведення лекції у вищій школі.
37. Семінари в системі викладання педагогічних дисциплін. Види семінарів, вимоги до їх організації і проведення.
38. Особливості тренінгових занять. Дидактико-методичні вимоги до їхнього проведення.
39. Технологія організації та проведення індивідуальних занять.
40. Консультації, технологія їх організації та проведення.
41. Засоби вивчення педагогічних дисциплін. Наочність у викладанні педагогічних дисциплін, її різновиди.
42. Методи та прийоми навчання у процесі вивчення педагогічних дисциплін. Дидактико-методичні вимоги до використання структурно-логічних схем у викладанні педагогічних дисциплін.
43. Гра як метод навчання, її різновиди. Дидактико-методичні вимоги до використання в навчальному процесі ВНЗ.
44. Практичні і лабораторні заняття в системі викладання педагогічних дисциплін.
45. Колоквіум як різновид періодичної перевірки.

46. Компоненти, функції і види контролю.
47. Методи і форми контролю успішності студентів.
48. Оцінювання результативності навчально-пізнавальної діяльності студентів.
49. Особливості самостійної навчальної роботи студентів у ВНЗ, її нормативне обґрунтування.
50. Види та рівні самостійної роботи.
51. Організація самостійної навчальної роботи студентів, її структурні компоненти.
52. Роль науково-дослідної роботи студентів у фаховій підготовці магістрів. Системність в організації науково-дослідної роботи студентів.
53. Форми й види науково-дослідної роботи студентів.
54. Методи організації науково-дослідної роботи студентів.
55. Форми організації науково-дослідної роботи студентів, які виконуються у позанавчальний час.
56. Організація діяльності проблемних груп студентів.
57. Умови результативності виховного процесу у вищій школі.
58. Основні напрями виховної роботи у ВНЗ, засоби і форми їх реалізації.
59. Інститут кураторів.
60. Роль різних видів практик у підготовці майбутнього педагога.

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 2017 р.

Проректор з науково-педагогічної

і навчальної роботи та рекрутації

Навчальний відділ

Юридичний відділ

С. В. Гаврилук

Л. О. Заєць

А. В. Маїло